

agrárium

Vetőmag melléklet

Termő repce, amerre a szem ellát!

• Hybrirock • Traviata • Turan • Tassilo • Triangle

KWS Magyarország Kft.

H-9027 Győr, Gesztenye u. 4.

Tel.: 96/528-710

Fax: 96/528-711

www.kws.hu

Jövőt vetni
1856 óta

Az őszi vetőmagok kiválasztása

Az idei évben megint meglepetést okozott a gazdák számára a nyár. A tavaszi, nagy mennyiségű csapadék utóhatásaként a nyári betakarítású növények érése majdnem a „rég, hagyományos” Péter–Pál körüli időszakra tolódott. A termésátlagok kiemelkedőek, viszont a minőséget döntően a talajviszonyok, a növényvédelem gondossága és a szakszerű tápanyag-utánpótlás határozta meg.

Az idei évben a legnagyobb területen termesztett s egyben legfontosabb gabonánk, az őszi búza bizony rájlesztett a gazdákra, mivel – főként az Alföldön – az első minőségvizsgálatok takarmány minőséget mutattak. A későbbiekben javult valamit a helyzet, de a továbbiakban is kevés a 14% fehérjetartalom feletti búza, az ára pedig jelenleg csak ennek haladja meg az 50 000 Ft/tonnánkénti árat. Az alföldi régiókban már az étkezési búza ára is jó, ha eléri a 40 000 Ft-ot. Jelenleg a takarmány és a malmi minőségű búza ára között 2–3000 Ft/tonna különbség figyelhető meg, és nagyon mérsékelt a kereskedők részéről az érdeklődés, de a javító minőségű búzára van kereslet. A termésátlag alakulása azonban lehetővé teszi, hogy idén is nyereséges legyen a búzatermesztés.

A repce értékesítésénél az járt jól, aki az első – tavaszi – árcsökkenéseket komolyan vette és lekötötte legalább a termés egy részét. Ezt nehezítette, hogy a kereskedők megszervezve az előző évek „vis major eseményeit” nagyon nem akartak kijönni szerződésekkel. Július végére 100 000 Ft/tonna alatt lehetett csak üzletet kötni, viszont a repce termésátlaga is kompenzálhatja az alacsony értékesítési árat.

Őszi káposztarepce

Az őszi vetéseket tervezve először azt kell mérlegelni, hogy a vetésszerkezetet hogyan alakítsuk ki. Ma már általában nem kerül kétszer egymás után kalászos a táblákba, erre szoktuk elővenni a repcét, ha őszi vetést szeretnénk utánuk.

Az első érdeklődések így a repce vetőmag beszerzésére irányulnak. A nemesítőházak képviselői idejekorán felkeresik a gazdákat a hibrid- és fajtaajánlataikkal. Ez az idén is így történt, kb. három hete elérhetőek az árajánlatok is. A hibridrepce vetőmag megrendelésénél jó koncepció, ha nem az utolsó időpontra hagyják a megrendelést, mivel így várhatóan magyarországi előállításból kapnak vetőmagot, s az biztos, hogy nem génmódosított.

A régi termesztőknek általában határozott elképzelései vannak arról, hogy hibridet vagy fajtát válasszanak-e. Annak a gazdálkodónak viszont, aki még nem tudott dönteni, javaslom a következő szempontokat figyelembe venni:

- Mekkora területe van, lehet-e légi úton érésgyorsítást végezni?
- Milyen a vetendő terület talajtípusa, vízháztartása?
- Anyagilag milyen tápanyag-utánpótlást képes biztosítani az állománynak?

A fentiek szerint kell tehát a pénztárcához mérten eldönteni, hogy melyik éréscsoportból melyik fajtát vagy hibridet

válassza, hiszen ha nem lehetséges a légi úton végzett érésgyorsítás, akkor – ha nem akarja szárítani a leendő termést – célszerű a korai csoportból választani.

A jelenleg rendelkezésre álló kísérleti eredményeket mindenképpen célszerű figyelemmel kísérni a fajta-hibrid választásnál. A jó tápanyag- és vízgazdálkodású talajokat, főként, ha a tápanyag-utánpótlást is időben és kellő mennyiségben ki tudja juttatni a termelő, az intenzív fajták nagyobb terméssel és olajtartalommal hálálják meg, példa erre az idei év.

Intenzív hibridektől, fajtáktól azonban nem várható el ugyanez a termés és minőség a gyenge, például homokos talajon, ekkor tehát azok a fajták jöhetnek számításba, amelyek gyengébb termőhelyen is biztonsággal megtermelhetőek.

Egyes nemesítőházak jelentkeztek már törpe fajtákkal is, amelyek azonban ugyanolyan termést és minőséget tudnak produkálni, mint a magas növésű fajták vagy hibridek.

Az őszi káposztarepceben a Clearfield gyomirtási rendszer az egyetlen nem transzgenikus (genetikailag nem módosított) gyomirtó szer családjához fejlesztettek ki. Biztonságos és hatékony őszi posztemergens (kelés utáni) gyomirtási lehetőség a repceben előforduló, gazdasági kárt okozó gyomnövények ellen. A Clearfield gyomirtási rendszer repceben az imidazolinon csoportba tartozó gyomirtó szert tűrő repcehibridből és a Clearfield-hibridek kezelésére engedélyezett Cleratop gyomirtó szerből áll. Akit érdekel ez a technológia, forduljon a terméket előállító cég területi képviselőihez, akik részletes tájékoztatást tudnak adni a felhasználási javaslatról.

Mindenképpen szeretném azonban a termelők figyelmét felhívni arra, hogy *a repce termesztése növényvédelmi kihívás!* Ennek a növényfajnak a leghosszabb a tenyészideje, s talán legtöbb a kártevője. Főként a rovarkártevőkre minden év más technológiát igényel. A nemesítőházak rovar- és gombaölő szerek csávázással kínálják a vetőmagokat.

A vetés időpontjának meghatározására van egy régi jó tapasztalat, mely szerint a repce vetését nem egyértelmű időponthoz kell kötni, hanem már augusztus utolsó hetétől azt kell figyelni, mikor lehet megfelelő, aprómorzás, kellően tömörített magágyat készíteni a repcének, s abban a pillanatban vetni is kell. Nem kell félni attól, hogy nagyon megerősödik a növény, hiszen nagyon jó télállósággal rendelkező fajták, hibridek és nagyon jó regulátorok állnak a gazdálkodók rendelkezésére. A tőszámot és vetésmennyiséget is a vetésidőnek megfelelően kell beállítani. Normál időben történő vetésnél kizárólag a fajtatulajdonosok ajánlását vegyük figyelembe.

Végére hagytam a legfontosabbat Az idei évben még lehet felszívódó hatású rovarölő szerrel csávázott repcevetőmagot vásárolni és vetni, azonban ezen vetőmagok forgalomba hozatala és felhasználása is tilos 2013. december 1. után. Tehát az imidakloprid, klotianidin, tiametoxam hatóanyagot tartalmazó, „magyarul” Chinook, Ellado, Modesto, Cruiser OSR 322 szerekkel csávázott vetőmagból csak annyit szabad vásárolni, amely mennyiséget az idén el tudunk vetni, mert jövőre már nem lehet, s nem tartom valószínűnek, hogy a fajtatulajdonosok visszavásárolnák a maradékainkat! A csávázott vetőmag veszélyes hulladék, melyet pénzért semmisít meg az erre jogosítvánnyal rendelkező üzem.

Őszi búza

Az őszi búza termesztésénél a fajtaválasztást szintén nemcsak a termelési cél, de a potenciális vevő szerint kell eldönteni. A magyar malmok többsége általában nem köt termelési szerződést, közvetlenül a vásárláskor döntenek el, hogy milyen minőséget és honnan vesznek. Ez 2013-ban a gazdák számára hátrányos lehet, mivel az átlag malmi minőségűből termelt idén a legtöbb, így kínálati piac alakulhat ki, ami „nem tesz jót” a felvásárlási árak. Fel kell azonban hívni a kenyér- és péksütemény-vásárlók és az egész társadalom figyelmét, hogy a kenyér ára csak akkor lineáris a búza árával, amikor az emelkedik. Az étkezési búzának kb. 30 000 Ft-tal alacsonyabb az ára jelenleg, mint a 2012-es ár volt. Tavaly a liszt, illetve kenyér árszínvonalának emelkedését a búza magas árával indokolták a malmok. Az idén vajon csökkeni fog a liszt és a kenyér ára? Ez olyan kérdés, amelyre a jövőben fogunk választ kapni.

Van azonban egy-két olyan malom, integrátor, illetve üzem, amelyek szerződést kötnek és meghatározott fajtákkal dolgoznak. Itt a leendő felvásárló határozza meg a vendő fajtát, s általában biztosítja a vetőmagot is.

A termelők túlnyomó többségének tehát saját magának kell választani, hogy milyen fajtát vessen. Úgy gondolom, hogy a jól bevált fajtákat célszerű vetni, amelyeknek a termesztését már ismeri a gazdálkodó a saját vagy a szomszéd gazda területéről, s tudja, hogy a saját földjén milyen eredményt és minőséget hoznak.

Érdemes viszont kisebb területeken kipróbálni az újabb fajtákat, mivel a nemesítők arra törekednek, hogy nagyobb termőképességű, betegségekkel szemben ellenállóbb fajtákat vezessenek be, amelyek a mai kereskedői és malmi minőségnek is megfelelnek.

A korai fajták előnye, hogy az esetleges nyári forróságban kevésbé szorulnak meg, mivel akkorra már megérnek, a késői fajtáknak viszont részben a hosszabb tenyészidejük miatt viszonylag nagyobb a terméspotenciáljuk.

Ha a termelők olvassák a szaklapokat, sőt ma már a GOSZ (Gabonatermelők Országos Szövetsége) vagy a VSZT (Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács) honlapját, amelyek ismertetik az egyes kísérletek eredményeit, esetleg tanulmányozzák a fajtatulajdonosok katalógusait és elmennek a fajtabemutatókra, biztosabb, hogy jó döntést tudnak hozni. Különösen érdemes azokra a bemutatókra elmenni, amelyeken egyes integrátorok több fajtatulajdonos fajtáit mutatják be.

Fontos kérdés a vetésidő meghatározása. Az elmúlt években felerősödött az a tendencia, hogy a búzát már szeptember végén, még az árpa előtt elkezdik vetni. Ezzel azért vigyázni kell, mert könnyen megégetheti magát az a termelő, aki ezt a példát követni akarja, de nem tartja be az ehhez a vetésidőhöz kapcsolódó technológiát. Az egyik ilyen technológiai elem a vetőmag felszívódó rovarölő szeres csávázószerrel történő kezelése. Ha ezt kihagyják, meleg őszi időjárás mellett a vírusvektorok (tetvek, kabócák) felszaporodhatnak, bekövetkezhet a vírusfertőzés, s a gazdálkodó már csak tavasszal lepődik meg, hogy sárga a tábla, de akkor már nem tud mit tenni.

Jelenleg a fémzárolt vetőmag ára olcsóbb, mit 2012-ben, mivel az étkezési búza ára is alacsonyabb, így az idei évben sem biztos, hogy az a megoldás az olcsóbb, ha a saját búza-termését veti vissza a gazda. A magasabb szaporítási fokú vetőmag a termésmennyiségben is mindenképpen előnyt jelent! A licenclíjat pedig – igaz, hogy csak a felét, és fajtaotlalmi díjnak hívják – a saját, visszafogott mag után is be kell vallani és fizetni a hatályos rendeletek értelmében.

Ha a leendő jövedelmezőséget vizsgáljuk, a fenti okok miatt 2013-ban is mindenképpen jobban jár az, aki az őszi vetéseihez szemlézett, fajtaazonos, csávázott, fémzárolt, megbízható kereskedőtől származó vetőmagot vet!

Lengyel Józsefné
Mezőfalvai Zrt.,
vetőmagüzem-igazgató

A timári Vetőmag és Szárító Kft.
Őszi kalászos fajtaválasztéka

ŐSZI BÚZA:			
GK CSILLAG	MV MAGDALÉNA	ANTONIUS	
GK BÉKÉS	MV CSÁRDÁS	QUEBON	
GK BERÉNY	MULAN	CORNÉLIUS	
GK SZALA	MV MARSALL	KG KUNGLÓRIA	
GK PETUR	MV KOLO	KG KUNHALOM	
GK KAPOS	LUPUS	SATURNUS	

TRITIKÁLÉ:	
TITÁN, KORPUSZ, TULUS, PERFEKT	

ŐSZI ÁRPA:	
LAVERDA, KH TAS	

VETŐMAG ÉS SZÁRÍTÓ KFT.
4466 Timár, Szabadság út 2.
Raktár tel.: 06-42/720-667 • Fax: 06-42/576-580
Nagyné Solymosi Mária 06-30/336-1669
Pásztor András 06-20/980-4396

Visszatekintő – KWS repcebemutatók és kísérleti eredmények

Májusban Bozzai-Bárdoson került sor Nagy Imre gazdálkodónál a 10 hibridből álló KWS-fajtasor bemutatására. A rendezvényen a területi képviselők ismertették a KWS őszi káposztarepce-kínálatát, valamint válaszoltak a termelők kérdéseire.

Júniusban Bácsbokodon egy kalászos fajtabemutatóra került sor, ahol Steinmacher László (lenti fotónkon) adott részletes áttekintést a KWS őszi búza-fajtáiról. Itt

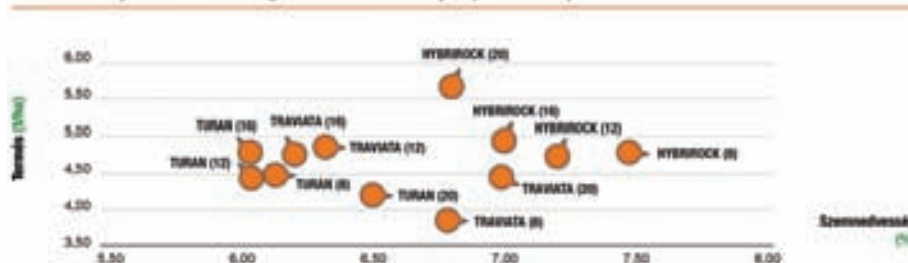
Pintér János termékmenedzser bemutatta a repce vetéstechnológiai kísérletet, amelynek betakarítása júliusban történt.

A KWS Magyarország Kft. a „normál” repcetermesztési technológiát választó partnerek számára megbízható adatokkal szolgálhat a

Bácsbokodi kísérlet elsődleges célja az, hogy a tőszámok mérséklésével minimálisra csökkentjük a növények közti rivalizálást, mely a hektikus, aszályos őszi viszonyok következménye. A betakarítás eredményei az alábbi diagramokon láthatók.

Tőtáv	mag/ha	HYBRÖCK			TURÁN			TRAVATA			ÁTLAG
		Termés (t/ha)	Víz (%)	8%-os nettó	Termés (t/ha)	Víz (%)	8%-os nettó	Termés (t/ha)	Víz (%)	8%-os nettó	
8 cm	275 000	4,89	7,50	4,72	4,35	6,10	4,44	3,75	6,80	3,80	4,32
12 cm	183 333	4,57	7,20	4,81	4,37	6,00	4,47	4,67	6,30	4,76	4,61
16 cm	137 500	4,81	7,00	4,86	4,51	6,00	4,81	4,56	6,20	4,67	4,71
20 cm	110 000	5,54	6,80	5,81	4,11	6,50	4,18	4,36	7,00	4,43	4,74
Átlag				4,95			4,42			4,41	

2012-2013 Repce vetéstechnológiai kísérleti eredmények (Bácsbokod)

fajtarepcék vagy hibridek tőszámajánlása terén. A KWS elsőként adaptált olyan megoldásokat, melyek nemcsak a genetikai oldalról való megközelítést tartják szem előtt, hanem az agrotechnikai paraméterekre is fókuszálnak.

Bizalommal válasszák ezt a vetéstechnológiát és a KWS repcét!

Aratás utáni számvetés

Az elmúlt három évben tapasztaltak alapján úgy tűnt, hogy a gabonapiac egyre kiszámíthatóbbá vált. A termelők egészen jól tudtak kalkulálni a bevételeikkel, hiszen az árak viszonylagos állandóságát tapasztalták. Aztán az idei betakarítás előtt már jelentkeztek baljós előjelek, és aki nem lépett gyorsan, az már csak az árak zuhanását tapasztalhatta.

A kereskedők és felvásárlók az idei évben nem kényeztették a termelőket szerződésekkel, nem siettek jelentkezni aratás előtt sem, hiszen már a világpiaci trendekből, az egyes nagy gabonatermelő övezetekből érkező hírek alapján tudhatták, hogy kedvezőtlen változás várható. Ezt pedig még a legjobb partneri viszonyban lévő termelők sem tudták, hiszen ők számítva a sokat emlegetett bizalmi viszonyra nem a tőzsdei mozgásokat figyelték, sokkal inkább a sikeres betakarítással voltak elfoglalva. Aztán a nagy hallgatásnak árzuhanás lett a vége...

Ez alól csak azok jelentik a kivételt, akik partneri kapcsolataik révén még májusban jó áron kötöttek szerződést kenyérgabonára és takarmányárpára. Azt kérdezhetné az ember, hogy mi az a hatalmas változás, ami ismét megváltoztatta, ami idegessé tette a piac magatartását. Persze azt tudja a magyar termelő, hogy a jó esetben 5–7 millió tonna között realizálható magyar kalászos termés nem „játszik” és nem szólhat bele a gabona világpiaci árának alakulásába, viszont mégis el kell szenvedni az ármovások kedvezőtlen hatásait. Most is ez történik, függetlenül attól, hogyan alakul egy-egy termelőnél a termés szint.

Nagy szórás, a termésszintekben

Augusztus elejére mindenütt befejeződött az őszi vetésű növények betakarítása, a hozamok összesítése, és lassan a termésszintek is lezajlanak. Az ismertté vált és sajnálatosan alacsony árak ismeretében már csak szépségtapaszt, hogy őszi búzából meglesz az országosan remélt 5 millió tonnás termés. Az viszont további kedvezőtlen tapasztalat, hogy a várt, 70–30% helyett, 50–50% körül alakult az étkezési és a takarmány minőségű búza aránya. Tény az is, hogy igen jelentős hozambeli szórások mutatkoznak ország-szerte, hiszen a jó termőhelyeken – Tolnában, Csongrádban arattak hektáronként 5–8 t/ha-t is tábla- vagy éppen gazdasági szinten, ezzel szemben a gyengébb termőhelyeken, illetve kevesebb csapadék mellett – a Jászságban, Szabolcsban és Hevesben – inkább a 4–4,2 tonnás átlag volt jellemző. Természetesen a leggyengébb terméshozamokat a homokos, rossz vízgazdálkodású talajokon, a Homokhátságon, a Nyírségben, Somogyban, valamint a belvizes területeken tapasztalták a gazdák. Nem feledkezhetünk meg az őszi kalászosokat sújtó, hirtelen lezúduló jelentős esők kártételéről sem, aminek hozadéka volt a szemek fehérjetartalmának csökkenése. Az egyre népszerűbb és értékesítési szempontból egyre biztosabb takarmányárpa esetében a várt 4,5 t/ha termésátlagot takarították be a termelők, míg a kevés

betakarítható repce termésátlaga lényegesen jobb lett jobb lett a várt 2,3–2,4 tonnás hozamnál. Ennek oka, hogy az igazán profi és jó termőhellyel rendelkező termelőknél maradt meg az állomány, aminek országos átlaghozama, elérte a 2,6 tonnát.

A piac kegyetlenül reagált

A búzaárak a várakozással ellentétben alacsonyok, 38–43 ezer forint között mozognak tonnánként. Nagyobb baj még ennél is a piac kivárása, ami további spekulációt sejtet a kereskedők és felvásárlók részéről. Ilyen árak mellett minimum 5 t/ha termésátlag mellett tud nullszaldós lenni a termelés, és mint tudjuk, az ország egyes térségeiben ez alatt alakult a termés. Az exportkilátások sem kedvezőek, mivel az orosz piacról – a Kaszpi-tenger térségéből – a vártnál akár 20–30 millió tonnával több gabona is piacra kerülhet a kedvező terméshozamok miatt, amire egyre alacsonyabb árakon kötnek szerződéseket a kereskedők, tovább nyomva le ezzel a magyar árszintet. Az olcsó búza nem sarkallja nagyobb tételek beszerzésére a malmokat sem, hiszen amíg tavaly kéthavi, addig idén már csak egyhavi készleteket vesznek – a hírek szerint. Az viszont pozitív fejlemény, hogy a malmok már csak minőségi tanúsítvány mellett vásárolnak, és a most zajló minősítések során kezd kialakulni egyfajta bizalmi kapcsolat a malmok és a termelők között, ami remélhetőleg hosszabb távon is hasznos lesz. A használatarányos útdíj hatása kevésbé érintette a gabonatermelőket, mivel a termés 90 százalékát saját eszközökkel takarították be és szállították a telephelyeikre. Telephelyi értékesítési árak esetében általában 1-2 forint mínuszt jelent kilogrammonként az útdíj a GOSZ számításai szerint.

GyZ

60 éves a világhírű magyar hibridkukorica

Megismételhető vajon a múlt dicsősége? Erre a kérdésre világítunk rá az újgenerációs martonvásári hibridkukoricák kapcsán, amelyek komoly esélyekkel versenyeznek nemzetközi vetélytársaikkal a hazai gazdák kegyeiért.

Martonvásár neve ismerősen cseng a hazai gazdálkodók körében. Éppen 60 éve ugyanis itt, a Magyar Tudományos Akadémia Kutatóintézetében állították elő Európa első beltenyésztéses kukoricahibridjét Martonvásári-5, röviden MV-5 néven. Az 1953-ban állami elismerésben részesült hibrid dr. Pap Endre kiemelkedő szellemi teljesítménye. A martonvásári kukoricanevelés az ezt követő évtizedekben innovatívan fejlődött, és folyamatos sikereket könyvelt el a tudományos élet és a gyakorlati eredmények területén egyaránt.

A nemesítés mellett lendületes fejlődésnek indultak a kukoricatermesztés eredményességét megalapozó agrotechnikai újítások is. Magyarországon Martonvásáron dolgozták ki elsőként a hibridkukoricavetőmag-termelés szántóföldi technológiáját és vetőmagüzemi feldolgozását, így alig néhány év leforgása alatt a martonvásári hibridek az ország kukorica-vetésterületét szinte egészen meghódították. Termésnövelő hatásuk országosan millió tonnákban volt kifejezhető.

Változó idők – változó kihívások

„Magyarországon, kontinentális klímában a kukorica termésátlagnövelését korlátozó két éghajlati elem a hőmérséklet és a csapadék” (Surányi, 1947).

Az új évezred egyre szélsőségesebb időjárása a kukoricahibridek fejlesztésében is új kihívások elé állította a kutatókat. Az alkalmazkodóképesség az egyik legfontosabb tényezővé vált a hazai kukoricatermesztésben, beleértve az abiotikus (hideg és szárazság) és biotikus (élő környezeti) stresszfaktorokkal szembeni ellenállóképességét is.

Marton Genetics – az új martonvásári hibridprogram

A Bázismag Kft. a kutatóintézettel együttműködve a korábbi évtizedek tanulságaira alapozta az új martonvásári hibridprogramot, és az elődök által létrehozott szellemi, technikai infrastruktúra modern folytatását tűzte ki célul. Az új hibrideket a Marton Genetics márkanév alatt vezették be a köztudatba, mely egyszerre utal az értékes martonvásári múltra és nyit a nemzetközi sikerek felé.

A legutóbbi évtized volt a legtermékenyebb az eltelt 60 évből: nagyszámú martonvásári hibridkukorica kapott állami minősítést Magyarországon és határainkon túl. Az új hibridek felölelik a FAO 200-FAO 600 közötti éréscsoportot, s közülük a legtöbbet szemes hasznosításra minősítettek. Emellett nagy sikerrel termesztik a „leafy” silókukoricákat, s népszerű csemegekukorica-hibrid is található az új választékban.

Az összes piaci szereplőt figyelembe véve Martonvásár a Marton Genetics hibridek köztermesztésben elfoglalt arányával a 4., míg a magyar fajtatulajdonosok közül az 1. helyen áll napjainkban.

A martonvásári kukoricahibridek vetőmag-felhasználása külföldön a hazai növekedés mértéket is meghaladja. Az elmúlt évtizedben e vetőmagok eljutottak Oroszországba, Ukrajnába, Horvátországba, Törökországba és Iránba, míg az EU területén fontos célpiacon lett Szlovákia, Csehország, Románia, Bulgária és Lengyelország. Ismerik és termelik immár Franciaország és Spanyolország gazdálkodói is.

Az új kukoricák a hagyományos és a legújabb genetika kombinációjára épülnek. Az elmúlt 5 év legújabb nemesítvényeiben olyan génkombinációkat fixáltak a kiemelkedő termőképességet, szárazságtűrést és alkalmazkodóképességet biztosító gének mellé, amelyek kiemelkedően gyors szemtelítődést és vízleadást garantálnak.

Az új Marton Genetics hibridek termőképesség szempontjából kiválóan vizsgáztak az extrém éghajlati körülmények között, továbbá rekordterméseket értek el a nagyon jó adottságokkal rendelkező gazdálkodók termőföldjein. A Bázismag Kft. munkájának eredménye a gazdák sikerében és elégedettségében tükröződik: a nagy versenyben egyre többen választják vetőmagjaikat, mely egy elkötelezett vállalat elismerésének valódi mércéje.

A fenti állításokat igazolandó a Marton Genetics hibridkukorica-vetőmagokat forgalmazó Bázismag Kft. és a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpontja szeptember 5-én kukorica fajtabemutatót rendez, ahol az érdeklődő gazdák szemtanúi lehetnek, milyen fejlődésen mentek keresztül a martonvásári kukoricák, amelyek immár a nagy nemzetközi versenytársakkal szemben is büszkén megállják a helyüket.

Martonvásár 60 éve a kukoricanevelés élvonalában

60 éves a magyar hibridkukorica

1953-2013

MEGHÍVÓ

A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézet és a Marton Genetics kukoricahibrideket forgalmazó Bázismag Kft. **KUKORICA FAJTABEMUTATÓT** rendez.

Helyszín: MTA ATK Mezőgazdasági Intézet előadóterme /Martonvásár, Brunszvik u. 2./

Időpont: 2013. szeptember 5.

Érkezés és regisztráció: 9:00-10:00

Előadások: 10:00-11:45

Szántóföldi fajtabemutató: 12:00-13:00

Ébéd: 13:30-tól

SZERETETTEL VÁRJUK ÖNÖKET!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Politikával összhangban.

TÁMOGATÁS: 4.2.3-1/2012/NEMZETI-0011

HUNGARIAN GOVERNMENT

SZÉCHENYI TERV

További támogatás: GOP-1.1.1-12-2012-0139 DR09S-EU-EFF-244274

Szerződések helyett kivárás

Szinte teljesen eltűnt a szerződés intézménye a hazai kalászosgabona-piacról. A termés pedig jó. Az első hivatalos információk szerint 4,8 millió tonna búza termett Magyarországon ebben a szezonban, ám végül több mint 5 millió tonnát regisztráltak, de a termelők tapasztalatai szerint még akár ennél jobb eredménye is lehet az aratásnak idén. A minőség a szokásosan jó minőség.

Versenyhátrány

Az árak jelentősen alacsonyabbak, mint a megelőző év azonos időszakában. A Vidékfejlesztési Minisztérium azt tanácsolja a termelőknek, hogy várjanak az értékesítéssel, mert az árak hamarosan emelkedésnek indulnak, így sok gazda még kivár. Úgy vélem azonban, hogy ezek a feltételezések nem állják meg a helyüket. Ez egy sok összetevős kérdés, egy azonban biztos: a régiós búzatermelő országokban nagyon erős lett az ideai termés, Romániában rekordtermést – kb. 9 millió tonna –, illetve Ukrajnában és Lengyelországban is jó termést várnak mind a mennyiséget, mind a minőséget tekintve. Ráadásul Dél-Lengyelországban, ahol a termés döntő hányada takarmánybúza, most jó minőségű étkezési búzát arattak. A hagyományos exportpiacainkon tehát erős régiós versenybe kerülünk.

Ehhez hozzájárulnak még a ún. „vis major törvény” módosításának negatív következményei is. A korábbi gyakorlat szerint a termelők és a kereskedők közötti előszerződésben foglaltaknak megfelelően a termelőknek minden esetben helyt kellett állni, azaz szerződéses kötelezettségük volt a fix áron leszerződött mennyiség leszállítása (függetlenül a termésmennyiségektől és minőségtől). A törvényváltozással azonban a termelőknek már nem kell minden esetben helyt állniuk, praktikusán vis majorra hivatkozva elállhatnak a szerződés teljesítésétől. Ez azonban a kereskedelmi lánc további szintjeire nem vonatkozik: a kereskedőknek ugyanúgy helyt kell állniuk az előre leszerződött mennyiségekre a malmok vagy egyéb kereskedelmi partnereik felé.

A kivárás haszna

A jobb termésátlagok ellenére azonban a termelők szempontjából nem jó hír az, hogy az árak nagyobb mértékben, mintegy 25 százalékkal csökkentek – adta hírül az *agrarszektor.hu*. A korábbi 50 ezer forintos várakozások helyett az árak most 38–43 ezer tonna/hektár körül alakulnak. Ezt azt jelenti, hogy az átlagos önköltségeket (kb. 200–220 ezer forint/hektár) és az átlagos terméshozamokat figyelembe véve a gazdák csak ráfizetéssel, vagy éppen hogy a költségek fedezésével tudnak értékesíteni, így csak az ad el most, akinek nagyon szüksége van a bevételre. Szerencsére azonban a termelők a legtöbb esetben nincsenek értékesítési kényszerben, hiszen likviditási helyzetük a földalapú támogatások miatt jelentősen javult az elmúlt években, a tárolókapacitások pedig rendelkezésre állnak. Az általános tendencia szerint az árak a betakarítás környékén a legalacsonyabbak, így a továbbiakban áremelkedésre lehet számítani,

így érdemes még kivárni. És persze – mivel nem kötöttek előre a termés egészére szerződést – a kivárás jelentős bevételnövekedést is hozhat.

A búzaárak tekintetében fontos befolyásoló tényező a kukorica termésmennyiségének, illetve árának alakulása. Arra pedig érdemes figyelni, hogy az elmúlt napok szárazsága miatt jelentősen csökkentek a kukoricára vonatkozó termésvárakozások, és ha a szárazság még 10 napig kitart, akkor a korábbi 8 millió tonna helyett már mindössze 6 millió tonna kukoricát tudnak majd betakarítani (ez egyébként nagyjából Magyarország éves felhasználásának felel meg). Elképzelhető tehát, hogy a kukorica esetében kereslet és magasabb árszintek alakulnak ki a piacon. Mivel a takarmányozási célú kukorica valamilyen mértékben kiváltható búzával, az utóbbi kereslete megnövekedhet, ami emelheti az árakat, illetve felszívhatja a hazai termésmennyiségeket.

Költség kontra bevétel

A vis major törvény módosítása miatt kiesett – a korábbi gyakorlatnak megfelelően előszerződésben lekötött – mennyiség mintegy 1–1,5 millió tonnára rúg. Ez hatalmas volumen, ami azt jelenti, hogy a hazai exportalap az ideai évben 2,5–3 millió tonna, és egyelőre nem látszik, hogy ez a többletmennyiség hol találja meg a helyét. Annál is inkább, mert a környező országokban nagy mennyiségű és jó minőségű búzát takarítottak be, így az európai exportpiacainkon hagyományos versenytársaink – a régiós és a fekete-tengeri országok (Oroszország, Ukrajna, Kazahsztán, amelynek idén jelentősen nőtt az exportra szánt búzamennyisége) – jelenleg előnyösebb pozícióban vannak.

A jelentősebb árnövekedést a hazai keresleti oldal lehetőségei sem valószínűsítik, ugyanis a malmok a megnövekedett költségek miatt (pl. a búzára, lisztre vonatkozó e-útdíj, adók) a jelenlegi lisztárak mellett már nem tudnak magasabb árat fizetni a búzáért.

Termelői szempontból értékelve az ideai helyzetet elmondható, hogy az ideai 4,7 tonna/hektár környéki termésátlag – bár a tavalyinál kisebb – még mindig tisztességes nyereséget biztosít a termelőknek. A termés önköltsége egy 4–7 tonna hektáronkénti termésmennyiséget produkáló tábla esetében hektáronként nettó 130–200 ezer forint. Így a jelenlegi felvásárlási árakkal számolva a gazdák átlagosan 170–300 ezer forint/hektáros árbevétellel számolhatnak.

K.T.

A búza kórokozói és kártevői

Az őszi búza növényvédelme szorosan összefügg a termesztéstechnológia agrotechnikai elemeivel (vetésváltás, tápanyag-gazdálkodás, fajta/hibrid megválasztása, vetés időzítése, betakarítás, szállítás, tisztítás, tárolás). A növényápolási munkák csak akkor lehetnek sikeresek, ha a fenti elemekkel szoros összhangban vannak.

Az őszi búza főbb betegségei

Búza lisztharmat (*Erysiphe graminis*): A betegség tünetei már ősszel jelentkeznek a leveleken látható lisztes bevonat formájában. Tavasszal a fertőzés felfelé terjed, a levelek sárgulnak, elszáradnak. Jelentős kártétel akkor lép fel, ha a gomba megfelelő védelem hiányában megfertőzi a zászlós levelet és a kalászt. A fertőzött szemek aprók, töpedtek maradnak. A kórokozó enyhe teleken micélium formájában fennmaradhat a vetéseken, vagy a fertőzött növényi maradványokon áttelelő kleisztotéciumok ivaros aszkospórái indítják el tavasszal az elsődleges fertőzéseket.

Az ellene való védekezés összetett. A járvány kialakulását elősegíti a fogékony fajták termesztése, a monokultúra, a túl sűrű állomány, a túlzott nitrogéntrágyázás. Fokozott fertőzési veszély esetén a tenyésztés folyamán két fungicid állománypermetezésre is szükség lehet. Az első kezelést a tünetek megjelenéséhez kell időzíteni, a második permetezést a kalászhányás vége – virágzás kezdete stádiumában kell elvégezni.

Feketerozsda/szárrozsda (*Puccinia graminis*): Tünetei elsősorban a száron, levélhüvelyen jelennek meg. A megtámadott növényrészek az epidermisz felszakad és szabaddá válnak az apró barna színű rozsdatelepek. Az április végi május eleji füledt meleg időjárás kedvez a kórokozó terjedésének.

Vörösrozsda/levélrozsda (*Puccinia recondita*): A leveleket támadja meg élénkörös telepek formájában. A kórokozó leggyakrabban májusban fertőz, a nedves időjárás, bőséges harmatképződés elősegíti a járvány kialakulását.

Sárgarozsda (*Puccinia striiformis*): A fertőzést követően május – június hónapban, a levelken 2 – 3 mm

széles sárga színű uredotelepek jelennek meg, a kalászokat is fertőzi, a szemek aszottak lesznek, csírázóképeségük csökken. A kórokozó a csapadékos időjárást kedveli, elsősorban a csapadékosabb klímájú országok legjelentősebb rozsdagombája. A rozsdabetegségek ellen a leghatékonyabb védekezési forma a fungicid állománypermetezés a tünetek megjelenésekor.

Sárga (fahéjbarna) levélfoltosság (*Pyrenophora tritici – repentis*); szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*); levél- és pelyvabarnulás (*Septoria nodorum*): A levélfoltosodást okozó betegségek ellen a fungicid állománypermetezések adják a legjobb védelmet. A tenyésztés folyamán általában két védekezés indokolt. Az első permetezést az őszi búza 2–3 nóduszos állapotában, a második kezelést a zászlós levél kiterülésének stádiumában kell végrehajtani.

Az őszi búza fuzáriózisa (*Fusarium* spp.): A *Fusarium* gombák a búzát minden fejlődési állapotában képesek fertőzni. A védekezés egyik fontos láncszeme az egészséges csávázott vetőmag használata, törekedni kell a növényi maradványoktól mentes vetőágy készítésére. A búzafajták betegség-ellenálló képességgel nem rendelkeznek, ezért járványos időszakban a kémiai védekezés elkerülhetetlen. A gombaölőszeres kezelést virágzáskor célszerű elvégezni, a túl korai, valamint a megkésett védekezések hatása csökken. A védekezés technikai kivitelezésénél törekedni kell a kalász tökéletes permetlé-borítottságára.

Az őszi búza főbb vírusbetegségei

Búza törpülés vírus (Wheat Dwarf Vírus): A betegség terjesztője a *Psammotettix alienus* kabócafaj. A védekezés szempontjából fontos a tarlóhántás

gyors elvégzése, a terület gyommentesen tartása, a táblaszélek, árokpártok gyommentesítése, hogy elpusztítsuk a kabócafaj egyszikű tápnövényeit.

Árpa sárga törpeség vírus (Barley Yellow Dwarf Vírus): Az árpa, rozs, zab, tritikale mellett a búzát is fertőzi. A vírus terjesztésében kizárólag a levéltetvek vesznek részt. Kerülni kell a túl korai vetést, mivel a kukoricán a levéltetvek népes populációban vannak jelen, és a kukorica szeptemberi érésével átvándorolhatnak az őszi búzára. Természetes ellenségeik a fátyolkák, fűrkészdarazsak.

Az őszi búza főbb kártevői

Gabonafutrinka (*Zabrus tenebrioides*): A fő kártevő a lárva (csócsárló), amely a leveleket károsítja szeptember végétől áprilisig, kezdetben árvalékéseken, majd az új vetésben. A veszélyeztetett területeket október elejétől ellenőrizni kell, amennyiben a kártevő eléri a védekezési küszöb értéket (3–5 db lárva/m²) vegyszeres állománykezelés válik szükségessé.

Vetésfehérítő bogarak (*Oulema melanopus*, *Oulema cyanella*): A kártevők esetében mind az imágók, mint a lárvák a levéllemezt rágják, de a fő károsító a lárva. A kártevő megjelenésére minden évben számítani lehet, a védekezés akkor indokolt, ha 10–15 bogarat találunk 10 hálócspás után a fűhálóban. Lárvák esetében a védekezés csak a fiatal lárvák ellen eredményes, védekezni akkor kell, ha a felső levelek 20%-án megjelennek a lárvák jellegzetes hámozgatási csíkjai, és még vannak tojások a területen.

Gabonalegyek (búzalegyek); őszi fekete búzalegy (*Phorbia Fumigata*); ugarlegy (*Delia coarctata*); tavasz fekete búzalegy (*Phorbia*

1. táblázat. Őszi búza betegségei ellen engedélyezett fungicid hatóanyagok hatásspektruma

Hatóanyag (g/l, kg)	Dózis l, kg/ha	lisztharmat	Rozsdabetegségek	Fahéjbarna levélfoltosság	Septoriás levél és pelyvabarnulás	Kalászfuzárium
pikoxistrobin 250	0,75–1,0	X	X	X	X	–
fluzilazol 125 karbendazim 250	1.0	X	X	X	X	X
fluzilazol 250	0,8	X	X	X	X	X
azoxistrobin 250	0,75–1,0	X	X	X	X	X
azoxistrobin 80 klórtalonil 400	1,5–2,5	X	X	X	X	X
azoxistrobin 200 ciprokonazol 80	0,8–1,0	X	X	X	X	X
ciprokonazol 80 propikonazol 250	0,5	X	X	X	X	X
klórtalonil 500	2.0	–	X	X	X	X
propikonazol 250	0,5	X	X	X	X	X
propikonazol 90 prokloráz 400	0,8–1,0	X	X	X	X	X
metkonazol 60	1,2	X	X	X	X	X
fluzilazol 107 famoxate 100	1,0–1,5	X	X	X	X	–
ciprokonazol 50 propikonazol 62,5 klórtalonil 375	1,5–2,0	X	X	X	X	X
tiofanát-metil 500 tiofanát-metil 700	0,8–1,0 0,6–0,8	X	X	X	X	X
tebukonazol 125	0,8	X	X	X	X	X
tebukonazol 167 triadimenol 43 spiroxamin 250	0,6–0,8	X	X	X	X	X
tebukonazol 250 / 200	1,0–1,25	X	X	X	X	X
fluquinonazol 100	1,0–1,5	X	X	X	X	X
250 fluzilazol 250 karbendazim 125	0,6–0,8	X	X	X	X	X
metrafenon 75 epoxikonazol 62,5 fenpropimorf 200	1,0–1,6	X	X	X	X	X
epoxikonazol 125 krezoxim-metil 125	0,8–1,0	X	X	X	X	X
epoxikonazol 83 fenpropimorf 317 krezoxim-metil 83	1,2–1,5	X	X	X	X	X
kén 800	5,0	X	–	–	–	–
flutriafol 94 karbendazim 150	1,0	X	X	–	X	X
prokloráz 450	1,0	X	–	X	X	X
tebukonazol 200 prokloráz 300	1,25	X	X	X	X	X
tebukonazol 200 trifloxistrobin 100	1,0	X	X	X	X	X
piraklostrobin 85 epoxikonazol 62,5	1,2–2,0	X	X	X	X	X
epoxikonazol 125	1,0	X	X	X	X	X
epoxikonazol 37,5 metkonazol 27,5	2,0–3,0	X	X	X	X	X
protiokonazol 125 tebukonazol 125	0,75–1,0	X	X	X	X	X
trifloxistrobin 375 ciprokonazol 160	0,4–0,5	X	X	X	X	–
dimoxistrobin 133 epoxikonazol 50	1,2–1,5	X	X	X	X	–
proquinazid 200	0,2–0,25	X	–	–	–	–
epoxikonazol 84 fenpropimorf 250	0,8–1,2	X	X	X	X	X
epoxikonazol 40 fenpropimorf 100	1,5–2,0	X	X	X	X	X
tebukonazol 430	0,6	X	X	X	X	X
tetrakonazol 70 tiofanat- metil 233	1,5–1,75	X	X	X	X	X
bixofen 50 tebukonazol 166	1,0–1,5	X	X	X	X	X

X = a kórokozó ellen hatékony;

– = a kórokozó ellen nem hatékony

2. táblázat. Az őszi búza rovarkártevői ellen engedélyezett zoocid hatóanyagok, valamint a rágcsálók elleni hatóanyagok hatásspektruma

Hatóanyagok	Kártevők								
	Vetés-fehéritők	Gabonapoloskák	Gabonalegyek	Levél-tetvek	Gabonafutrinka	Drót-férgék	Vetési bagolylepke lárva	Mezei pocok	Hörcsög
alfametrin	+	+			+				
béta-ciflutrin	+								
cinkfoszfid								+	
cipermetrin	+		+		+	+	+		
deltametrin	+	+							
diflubenzuron					+				
eszfenvalerát	+								
etofenprox	+								
flonikamid				+					
gamma-cihalotrin	+								
kalcium-foszfid								+	+
kálmnitrát + kén									+
klórfacinon								+	
lambda-cihalotrin	+	+							
lambda-cihalotrin + pirimikarb	+								
lambda-cihalotrin + tiametoxam	+	+							
teflutrin					+				
tiametoxam		+			+	+	+		
zéta-cipermetrin	+	+							

+ = a kártevő ellen hatékony

haberlandti): A kártevő a lárva, amely hajtáspusztulást, növénypusztulást, állományritkulást okoz. A gyenge fejlettségű búzavetésekben tél végén (tavasz kezdetén) súlyos gabonalegy-károk lehetnek, ezért a kártevővel szemben az optimális időben elvetett, megfelelően fejlett állományok a legvédehetőbbek. A már hajtáspusztulásban szenvedő növényállományban nem lehet eredményesen védekezni a gabonalegyek ellen, arra csak inszekticid vetőmagcsávázással és a legyek rajzása idején végzett permetezéssel van lehetőség.

Szalmadarázs (*Cephus pygmaeus*): A szalmadarázs lárvája a kártevő. A monokultúrás termesztés és a meleg, száraz tavasz egyértelműen kedvez a felszaporodásának. A tarlómaradvá-

nyok aratás utáni közvetlen aláforgatásával egyedszámuk jelentősen gyéríthető, a populációt a korai aratás, az alacsony tarló is csökkenti.

Gabonapoloskák (*Eurygaster maura*, *E. austriaca*, *Aelia acuminata*, *Ae. rostrata*): Amennyiben a május és június hónapok időjárása legalább két egymást követő évben meleg és száraz, számíthatunk tömeges megjelenésükre, ekkor a vegyszeres védekezés indokolt ellenük.

Gabonaszipolyok; széles szipoly (*Anisoplia lata*); osztrák szipoly (*Anisoplia austriaca*); keresztes szipoly (*Anisoplia agricola*); vetési szipoly (*Anisoplia segetum*): A lárva (pajor) talajlakó kártevő, a szipolyok ebben a fejlődési alakban telelnek. Amennyiben 10 db/m² az egyedszám-

muk, a védekezés indokoltá válik ellenük.

Mezei pocok (*Microtus arvalis*): Amennyiben a lakott járatok száma meghaladja ősszel a 2–3 db/100 m²-t, tavasszal az 1–2 db/100 m²-t feltétlenül indokolt védekezni ellene.

Hörcsög (*Cricetus cricetus*): A hörcsög a pocokkal ellentétben magányosan él az általa készített földalatti járatrendszerben, téli álmat alszik, amelyet esetenként megszakíthat. A hörcsögök a kalászosokban csak egy átmeneti kotorékot hoznak létre, amelyet a betakarítás után elhagynak és áttelepülnek az ősszel érő növényállományokba.

Szentey László,
növényvédelmi szakmérnök

TRAVIATA – Csúcshozam, stabil lábakon

Termelői vélemények

Soós István, Vaszar

„A KWS repcét 4 éve használom. Több mint 60 hektár területen termesztettem 2012-ben a KWS TRAVIATA hibridjét, melynek termésátlaga 3,2 t/ha volt. Nagyon jól bírta az időjárási szélsőségeket. Mindenkinek, minden talajtípushoz ajánlom.”

Keresztes Zsolt, Mezőfalva

„Az intenzív repcetermesztési technológiánk oszlopos tagja lett a 3 elmúlt évben a KWS TRAVIATA nevű hibridje. Ez a hibrid öt-övi a korai vethetőséget, az intenzív kezdeti fejlődést, és a 4 t/ha körüli termésstabilitást. A TRAVIATA-t az első megjelenése óta ismerjük, használjuk, és jelenleg is a teljes repce vetésterületünk több mint 20%-án termesztjük.”

Steinmacher László, Szarvas

„Steinmacher László vagyok a Misa Farm Kft. ügyvezető igazgatója. Cégünk Szarvason alakult 2002-ben, jelenleg közel 1000 hektáron gazdálkodunk. Korábban jelentős területen cukorrépát termesztünk a szolnoki cukorgyár számára, egészen 2007-ig.

Már ebben az időszakban is megmutatkozott számunkra a KWS-anyagok kiemelkedő genetikai potenciálja, ezért a mai napig vetésszerkezetünk megoszlásával szinte csak a KWS anyagaira hagyatkozunk! Területeink réti öntéstalajok, átlagosan 32 AK, 60–70 KA kötöttségi szám mellett. 2012-ben újrakezdtük a cukorrépa terme-

lését 85 hektáron, emellett fő tevékenységünként a kalászos vetőmagok előállítását jelölném meg, ami több mint 200 ha az idei évben. A 2012/13. évi vetésszerkezetben sem maradhatott el a napraforgó és a kukorica mellett az őszi káposztarepce, a KWS TRAVIATÁJA. Évek óta több előnyös tulajdonságát is megmutatta számunkra. A TRAVIATA fejlődési erélye kirobbanónak nevezhető, melyre a tavalyi évben nagy szükség volt ahhoz, hogy a későn érkező őszi csapadékokat követően erős, jól telelő állománnyal tudjon a télbe menni. Betegségekkel szembeni ellenálló képessége kiemelkedő a térségben a konkurens hibridekhez képest. A TRAVIATA tökéletesen adoptálható bárki számára Békés megyében is. Idén 80 ha gyönyörű szép, egészséges állományunk van, melyből 4 tonna feletti átlagtermést várunk az elmúlt évek tapasztalatai alapján.”

Pesti Gábor, Nagykőrös

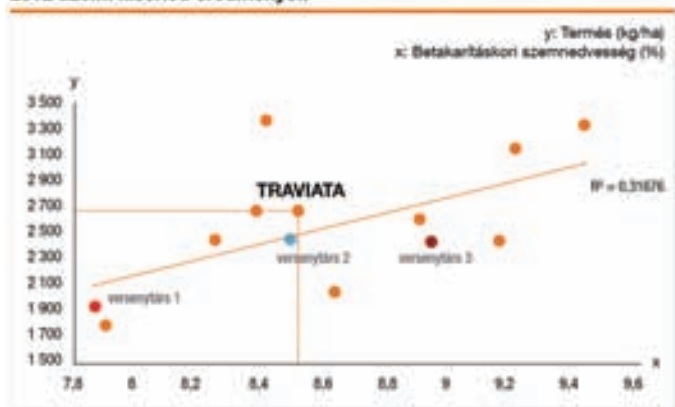
„2011-ben figyeltem föl saját fajtásoromban a KWS TRAVIATA repcehibridjére. 2012-ben már üzemi méretben 55 hektáron termeltük. Az aszályos körülmények és a szerényebb talajadottságaink ellenére is figyelemre méltó teljesítményt nyújtva 3,2 t/hektáros hozammal takarítottuk be. Ezért a jövőben is meghatározó hibridként számítunk a TRAVIATA-ra.”

t/hektáros hozammal takarítottuk be. Ezért a jövőben is meghatározó hibridként számítunk a TRAVIATA-ra.”

A bácsbokodi vetéstechnológiai kísérlet eredményei 2013. (45 cm-es sortáv)

Száv	mag/ha	TRAVIATA		
		Termés (t/ha)	Víz (%)	WU-os érték
8 cm	274 000	3,25	6,80	3,80
12 cm	183 333	4,67	6,20	4,76
16 cm	127 500	5,25	6,20	4,67
20 cm	110 000	5,25	7,00	4,42
Átlag				4,41

2012 üzemi kísérleti eredmények

Látogasson el honlapunkra (www.kws.hu), ahol megtalálja a KWS őszi káposztarepcekinálátát!

Az őszi búza gyomirtása

A termelés eredményessége nagy mértékben függ a gyomirtástól, illetve a védekezés hatékonyságától. Jelenleg az őszi búza vetések gyomosodását a vetésidő, a vetést követő csapadékviszonyok, a talajtípus, az elővetemény és nem utolsósorban a területen alkalmazott gyomirtó szerek határozzák meg.

Az eredményes és gazdaságos vegyszeres védekezés alapfeltétele a gyomfertőzöttség táblaszintű ismerete, mert a megfelelő herbicid csak ennek birtokában választható ki. Az első gyomfelvételezést különösen csapadékos őszi esetén még ősszel el kell végezni. A másodikat kora tavasszal, amikor az őszi búza még nem indult fejlődésnek.

A gyomirtási munka kivitelezésére alapvetően három időpontban van lehetőségünk:

1. a búza vetése után, kelés előtt preemergensen;
2. a már kikelt állományban ősszel korai posztemergensen;
3. tavasszal a hagyományos posztemergens gyomirtással.

Az *őszi korai posztemergens* gyomirtás akkor hatékony, ha a kezeléseket a gyomnövények herbicidérzékeny fenológiai szakaszában végezzük. A magról kelő egyszikű gyomnövények (nagy széltippan, parlagi ecsetpázsit) esetében ez a gyökérváltás időpontja (1–3 leveles állapot), a magról kelő kétszikű gyomfajoknál pedig a szik – 2 valódi leveles állapot. Lehetőleg az őszi kezeléseket olyan hatóanyagokra alapozzuk, amelyek a kora tavaszi időszakra is átnyúló, talajon keresztüli tartamhatással is rendelkeznek (metszulfuron-metil, triaszulfuron, klórtoluron, pendimetalin). Őszi preemergens gyomirtást erősen porosodó, erózióra, deflációra, vízállásra hajlamos területeken soha ne végezzük!

A *tavaszi kezelések* a búza gyomirtásának leginkább elterjedt formái. A tavaszi kezeléseknél is megvannak az alapszabályai. Hormonbázisú készítményekkel (MCPA, 2,4-D, MCPP, 2,4-DP, dikamba) éjszakai fagyok esetén, 25 °C feletti léghőmérséklet esetén, pangó vizes területeken, már szárba indult búzában ne kezeljünk! A *tavaszi állománykezeléseknél* is törekedjünk arra, hogy a kijuttatás időpontját a gyomfajok legérzékenyebb fenológiai stádiumához igazítsuk. Ez az állapot a magról kelő kétszikűek 2–4 valódi leveles, a ragadós galaj 3–5 levélörvös, a nagy széltippan, parlagi ecsetpázsit, vadzab 1–3 leveles, az aprószulák 10–15 cm-es, a mezei acat tőlevélrózsás állapotában van.

Az élőlő kétszikű gyomnövényeket jóval alacsonyabb költségszinten tudjuk a kalászosokból kiirtani, mint egyes kétszikű kultúrnövényeinkből.

Az őszi búzában alkalmazható hatóanyagok, hatóanyagcsoportok

1. **A klasszikus hormonhatású hatóanyagok**
 - a) fenoxi-ecetsavak (2,4-D, MCPA);
 - b) fenoxi-propionsavak (diklórop-P, mekoprop-P);
 - c) piridiloxi-ecetsavak (fluroxipir);
 - d) aromás-karbonsavak (dikamba, klopivalid, aminopirialid).

Az egyszikű gyomnövények szelektívek ezekre a hatóanyagokra, a kétszikű gyomfajok mind a magról kelők, mind az élőlők viszont rendkívül érzékenyek minden fenofázisukban.

2. Szulfonilkarbamid hatóanyagok (klórszulfuron, metszulfuron-metil, szulfoszulfuron, tifenszulfuron-metil, tribenuron-metil, amidoszulfuron, jodoszulfuron-metil-nátrium, triaszulfuron, tritoszulfuron).

3. Szulfonilamino-carbonil-metil-triazolinon hatóanyagok (tienkarbazon-metil, propoxikarbazon-nátrium). Elsősorban a kalászosokban előforduló magról kelő kétszikű gyomfajokat, valamint az élőlő kétszikűeket irtják. A triaszulfuron, jodoszulfuron-metil-nátrium, szulfoszulfuron hatóanyagú készítmények ezen túlmenően a gabonákban károsító egyszikű gyomnövények ellen is hatékonyak.

4. PROTOX-gátlók protoporfirinogén-IX-oxidáz inhibitorok (karfentrazon-etil, piraflufen-etil, cinidon-etil). Az ide tartozó hatóanyagok nagy előnye, hogy a hormonhatású szerekre toleráns gyomfajokat (pl. ragadós galaj, árvacsalán fajok, mezei árvácska, veronika fajok, poloskafű) jól irtják. Kijuttatásuknál fontos kritérium, hogy apró cseppekben, jó permetléborítással kell ezeket a készítményeket kipermetezni, amikor a kalászosok még nem fedik be a gyomnövényeket, és a gyomok sem túlfejtettek. Hatásuk kifejtéséhez a fény feltétlenül szükséges, nem hőmérsékletfüggők, már 2–3 °C-on jól működnek.

5. Triazolpirimidin-szulfonanilid származékok (floraszulam, piroxszulam).

A floraszulam hatóanyag a kétszikűek ellen hatékony, a piroxszulam pedig a kalászosokban károsító nagy széltippan, parlagi ecsetpázsit, vadzab gyomfajok ellen alkalmazható.

6. Ariloxi-fenoxi-propionátok (fenoxaprop-P-etil). A fenoxaprop-P-etil hatóanyag speciális egyszikűirtó, kalászosokban nagy széltippan, parlagi ecsetpázsit, vadzab, kanári köles ellen eredményesen alkalmazható, önmagában kell kijuttatni, nem kombinálható más gyomirtó szerekkel.

7. Dimetil-karbamidok (izoproturon, klórtoluron). Kalászosokban preemergensen, vagy korai posztemergensen kijuttatva elsősorban a nagy széltippan, parlagi ecsetpázsit ellen hatékonyak. Posztemergens kijuttatás esetén a fenti gyomfajok 1–3 leveles korukban a legérzékenyebbek a készítményekre. Vadzab és rozsnok fajok ellen nem hatékonyak.

8. Hidroxi-benzonitrilek (bromoxinil, ioxinil). Perzselő hatásuk révén kizárólag a magról kelő kétszikű gyomfajok ellen hatékonyak.

Szentey László,
növényvédelmi szakmérnök

Alkalmazható készítmények

SEKATOR OD (100 g/l amidoszulfuron + 25 g/l jodoszulfuron-metil-nátrium + 250 g/l mefenpír-dietil). Dózis: 0,15 l/ha.
 MUSTANG SE (6,25 g/l floraszulam + 452 g/l 2,4-D észter). Dózis: 0,4–0,6 l/ha.
 MUSTANG FORTE (271 g/l 2,4-D észter + 10 g/l aminopirialid + 5 g/l floraszulam). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 GENIUS WG (50 g/kg aminopirialid + 50 g/kg piroxszulam + 25 g/kg floraszulam + 50 g/kg kloquintocet-mexil). Dózis: 200 g/ha.
 HERBAFLEX (50% izoproturon + 8,5% beflubutamid). Dózis: 2,0 l/ha.
 BROMOTRIL 25 SC (250 g/l bromoxinil). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 BROMOTRIL 40 EC (400 g/l bromoxinil). Dózis: 0,8–0,9 l/ha.
 MEXTROL B (235 g/l bromoxinil). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 SABEL 225 (225 g/l bromoxinil). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 SUNFLEX 40 EC (400 g/l bromoxinil). Dózis: 0,8–0,9 l/ha.
 PARDNER (225 g/l bromoxinil). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 SOLAR (200 g/l cinidon-etil). Dózis: 0,2–0,25 l/ha.
 BANVEL 480 S (480 g/l dikamba). Dózis: 0,2 l/ha.
 CADENCE 70 WG (70% dikamba). Dózis: 140 g/ha.
 LINTUR 70 WG (66% dikamba + 4% triaszulfuron). Dózis: 0,12–0,15 kg/ha.
 ARRAT (50% dikamba + 25% tritoszulfuron). Dózis: 0,2 kg/ha.
 DUPLOSAN DP (600 g/l diklórprop-p). Dózis: 1,5–2,0 l/ha.
 OPTICA TRIO (310 g/l diklórprop-p + 130 g/l mecoprop-p + 160 g/l MCPA). Dózis: 1,5–2,0 l/ha.
 PUMA EXTRA (69 g/l fenoxaprop-p-etil + 75 g/l mefenpír-dietil). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 TALTOS 450 WG (355 g/kg aminopirialid + 150 g/kg floraszulam). Dózis: 33 g/ha
 TALTOS N 450 WG (300 g/l aminopirialid + 150 g/l floraszulam). Dózis: 33 g/ha.
 COLOMBUS EC (80 g/l klopivalid + 2,5 g/l floraszulam + 144 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 AXIAL ONE (45 g/l pinoxaden + 5 g/l floraszulam + 11,25 g/l cloquintocet-mexyl). Dózis: 0,75–1,3 l/ha.
 IMPERIAL (6,25 g/l floraszulam + 452 g/l 2,4-D észter). Dózis: 0,4–0,6 l/ha.
 STARAN 250 EC (360 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 STAR (360 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 STARAN SUPER (100 g/l fluroxipir-meptil + 1,0 g/l floraszulam). Dózis: 0,75–1,25 l/ha.
 TOMIGAN 250 EC (360 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 TANDUS 250 EC (360 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 FLUROSTAR 200 (200 g/l fluroxipir). Dózis: 0,75–1,0 l/ha.
 FLUROX 250 EC (360 g/l fluroxipir-meptil). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 FLUXYR 200 EC (200 g/l fluroxipir). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 PROTUGAN 50 SC (500 g/l izoproturon). Dózis: 2,5–3,0 l/ha.
 IZORON 500 SC (500 g/l izoproturon). Dózis: 2,0–3,0 l/ha.
 HERBAFLEX (50% izoproturon + 8,5% beflubutamid). Dózis: 2,0 l/ha.
 HUSZÁR (5% jodoszulfuron-metil-nátrium + 15% mefenpír-dietil). Dózis: 200 g/ha.
 HUSZÁR OD (100 g/l jodoszulfuron-metil-nátrium + 300 g/l mefenpír-dietil). Dózis: 0,1 l/ha.
 GRODYL 75 WG (75% amidoszulfuron). Dózis: 20–40 g/ha.
 CALIBAN (16,8% propoxikarbazon-nátrium + 1% jodoszulfuron-metil-nátrium + 8% mefenpír-dietil). Dózis: 250 g/ha.
 AURORA 40 WG (400 g/kg karfentrazon-etil). Dózis: 40–50 g/ha.

AURORA WG (50% karfentrazon-etil). Dózis: 30–40 g/ha.
 AURORA SUPER SG (1,5% karfentrazon-etil + 60% mecoprop-p). Dózis: 1,0–1,2 kg/ha.
 IPPON (2% piraflufen-etil). Dózis: 0,3–0,6 l/ha.
 LONTREL 300 (300 g/l klopivalid). Dózis: 0,25–0,4 l/ha.
 CLIOPHAR 300 SL (300 g/l klopivalid). Dózis: 0,25–0,4 l/ha.
 LENTIPUR 500 SC (500 g/l klórtoluron). Dózis: 2,8–3,0 l/ha.
 AGILITY (500 g/l klórtoluron + 100 g/l diflufenikán). Dózis: 1,25 l/ha.
 DUPLOSAN KV (600 g/l mecoprop-p). Dózis: 1,5 l/ha.
 OPTICA (600 g/l mecoprop-p). Dózis: 1,5 l/ha.
 ALLY 20 DF (20% metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 MEZZO (20% metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 SAVVY (200 g/kg metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 RICORSO (200 g/kg metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 NAUTIUS (400 g/kg tifenzulfuron-metil + 150 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 40–60 g/ha.
 ACCURATE (200 g/kg metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 CONNEX (68 g/kg metszulfuron-metil + 682 g/kg tifenzulfuron-metil). Dózis: 60–70 g/ha.
 FINY (200 g/kg metszulfuron-metil). Dózis: 20–30 g/ha.
 ALLIANCE 660 WG (60 g/kg metszulfuron-metil + 600 g/kg diflufenikán). Dózis: 60–80 g/ha.
 ERGON (68 g/kg metszulfuron-metil + 682 g/kg tifenzulfuron-metil). Dózis: 60–70 g/ha.
 ALLY MAX SX (143 g/kg metszulfuron-metil + 143 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 28–35 g/ha.
 TRATON 33 SX (111 g/kg metszulfuron-metil + 222 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 35–40 g/ha.
 TRIMMER MAX (111 g/kg metszulfuron-metil + 222 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 35–40 g/ha.
 STOMP 330 EC (33% pendimetalin). Dózis: 4,0–6,0 l/ha.
 STOMP SUPER (330 g/l pendimetalin). Dózis: 4,0–6,0 l/ha.
 PENDIGAN 330 EC (330 g/l pendimetalin). Dózis: 4,0–6,0 l/ha.
 ECOPART SC (20 g/l piraflufen-etil). Dózis: 0,3–0,6 l/ha.
 ATHOS (75% szulfoszulfuron).
 APERON WG (750 g/kg szulfoszulfuron). Dózis: 13–26 g/ha.
 LOGRAN 20 WG (20% triaszulfuron). Dózis: 35–75 g/ha.
 GRANSTAR 50 SX (500 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 25–40 g/ha.
 TRIMMER 50 SX (500 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 25–40 g/ha.
 NUANCE 750 WG (750 g/kg tribenuron-metil). Dózis: 10–25 g/ha.
 HARMONY EXTRA 50 SX (167 g/kg tribenuron-metil + 333 g/kg tifenzulfuron-metil). Dózis: 45–60 g/ha.
 BIATHLON (714 g/kg tritoszulfuron). Dózis: 0,05–0,07 kg/ha.
 AGROXON 75 (750 g/l MCPA). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 JAMBOL M PRIM (80% MCPA). Dózis: 0,75–0,9 kg/ha.
 MECAPHAR (500 g/l MCPA). Dózis: 1,5–2,0 l/ha.
 MECAPHAR 750 (750 g/l MCPA). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 MECOMORN 750 SL (750 g/l MCPA). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 U-46 M PLUS 750 SL (750 g/l MCPA). Dózis: 0,8–1,0 l/ha.
 2,4-D aminsó 450 SL (450 g/l 2,4-D). Dózis: 1,6–1,8 l/ha.
 DIKAMIN 720 WSC (720 g/l 2,4-D). Dózis: 1,0–1,5 l/ha.
 DICOPUR D PRIM (800 g/kg 2,4-D). Dózis: 0,85 kg/ha.
 DEZORMON (600 g/l 2,4-D). Dózis: 1,2 l/ha.
 DMA-6 (66,8% 2,4-D). Dózis: 0,9–1,2 l/ha.
 ESTERON 60 (850 g/l 2,4-D). Dózis: 0,6–0,8 l/ha.
 MATON 600 (600 g/l 2,4-D). Dózis: 0,7 l/ha.
 SOLUTION (96,9% 2,4-D). Dózis: 0,7 l/ha.
 SYRIUS-N (500 g/l 2,4-D). Dózis: 1,3–1,5 l/ha.
 U 46 D- FLUID SL (500 g/l 2,4-D). Dózis: 1,3–1,5 l/ha.

Új étkezési gabonánk – a *Hungaro* durumrozs

A 'Hungaro' fajta az első a tritikálé fajon belül, amely étkezési és takarmány célra lett bejelentve és a hivatalos gazdasági értékvizsgálat és előterjesztés alapján így is kapott Állami Elismerést. A 'Hungaro' fajta már a 3. éve a legnagyobb területen szaporított és termesztett tritikálé (durumrozs) vezérfajta (1. ábra).

A 'Hungaro' fajta étkezési célú felhasználásával kedvezőek a tapasztalatok. Mint alternatív étkezési gabonafajta kitűnő táplálkozás-élettani tulajdonságai (beltartalma) alapján az egészségmegőrzésben is fontos szerepet kaphatna – és remélhetőleg kap is!

A tritikálé, mint faj neve takarmánygabonaként vált ismertté. Ezért kb. 1 éve szinonim magyar fajnévvel (durumrozs) elkezdték a 'Hungaro' fajtát megismertetni és kipróbálni az élelmiszer vonalon.

A visszajelzések pozitívak nemcsak a tudomány, de a szakma (malomipar, sütőipar, tésztagyártás) és a fogyasztók oldaláról egyaránt. Ezt erősítette meg a 2013. július 5-én Komáromban rendezett – termékkóstolóval egybekötött – szakmai tanácskozás is, ahol a tudomány és a szakma képviselői, valamint a fogyasztók is egyetértettek a 'Hungaro durumrozs' névvel, és kérték, hogy tegyük hivatalossá. Ennélfogva *durumrozs* néven kívánjuk a jövőben forgalmazni a *Hungaro* étkezési tritikálé fajta étkezési gabona termését, lisztjét és a belőle készült élelmiszereket.

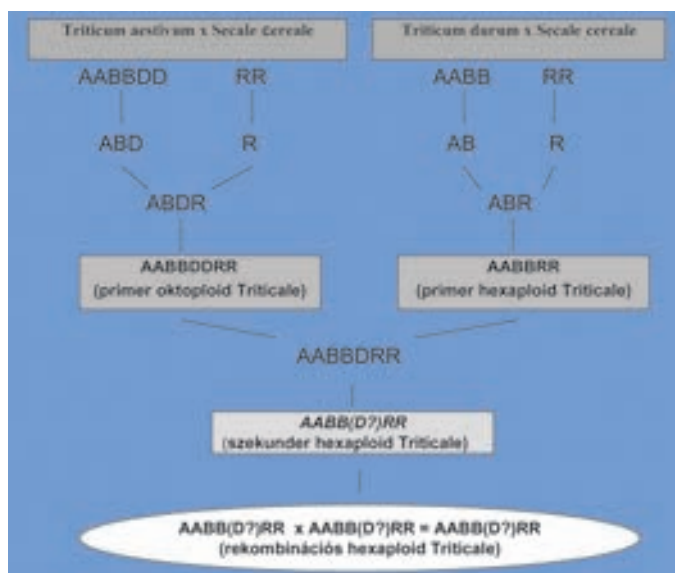

1. ábra. Hungaro tritikálé (durumrozs) vetőmag kiszerezelve

Azért kapta ezt a nevet, mert – mint keményszemű szekunder rekombinációs hexaploid tritikálé (durumrozs) fajta – elsősorban a durumbúza és rozs tulajdonságait (genomjait) egyesíti magában. A *Hungaro* durumrozs tehát egy étkezési triticales fajta, amely elsősorban a durumbúza és rozs tulajdonságait (genomját) egyesíti magában, de tartalmaz tulajdonságokat az étkezési búzából is. A rozs genom adja a kórokozókkel szembeni rezisztenciát és a jó alkalmazkodóképességet a kedvezőtlen ökológiai körülményekhez (éghajlat, talaj), beltartalom szempontjából pedig a magasabb ásványianyag- és rosttartalmat, B-vitamin és E-vitamin tartalmat. A búzától örökölt gének biztosítják a nagy termést és jó sütőipari minőségi tulajdonságokat. Rendelkezik viszont néhány olyan kedvező új tulajdonsággal is, amely egyik szülőfajra sem jellemző.

A közönséges búza (*Triticum aestivum*) és az eddig köztermesztésbe került hexaploid takarmány tritikálé fajták (*xTriticosecale Wittmack*) között sütőipari értékben a búza javára mutatkozó különbséget az étkezési búzában jelenlévő *DD* genompár okozza. A hexaploid tritikáléban a *DD* genompárt a rozs-ból származó *RR* genompár helyettesíti. (*AABBRR*)

A **Hungaro durumrozs nemesítésénél** alkalmazott módszer (2. ábra) – a szekunder hexaploid tritikáléfajták keresztezése ($2n = 6x = 42 \times 2n = 6x = 42$)

2. ábra. A rekombinációs hexaploid tritikálé (HUNGARO) előállítása

lehetővé teszi a tulajdonságok rekombinálódását, amelynek eredményeként nagyszámú, igen különböző hibrid keletkezik. Így hagyományos nemesítési módszerekkel is eredményes lehet a tritikálé lisztminőségének, sütőipari tulajdonságainak a javítása, mivel a szekunder hexaploid tritikálé a tetraploid durum (vagy turgidum) búza és a diploid rozs genomon kívül tartalmazhatnak a hexaploid (étkezési) búza D-genomjából származó géneket is, amelyek érvényre juthatnak a rekombinációs hexaploid tritikálében. Ezt a lehetőséget kihasználva rekombinációs hexaploid tritikálé genotípusok ($2n = 6x = 42 \times 2n = 6x = 42$) előállításával és azok folyamatos minőségi tulajdonságainak vizsgálata mellett állítottuk elő az első étkezésitritikálé-fajtát – a *Hungaro durumrozsot*.

A *Hungaro durumrozs* fajta **beltartalmi és malmi-sütőipari** minőségének vizsgálata több éven keresztül a Debreceni Egyetemen Agrár-műszerközpontjában Prof. Dr. Győri Zoltán irányításával folyt, amely eredményekből levonható következtetések az alábbiak:

A *Hungaro durumrozs* összetételét a búzával megegyező vagy annál magasabb fehérjetartalom jellemzi, és ezen fehérjetartalomban az esszenciális aminosavak mennyisége, különösen a lizin, a metionin és a cisztein magasabb. Ez a magasabb érték a lisztre is jellemző. Az ásványianyag-tartalom tekintetében jellemző a búzánál magasabb P-, K-, Ca-, Cu-, Mg- és Zn-tartalom, amelyek segíthetnek

3. ábra. *Hungaro durumrozs* pékáruk – adalékanyagok nélkül

4. ábra. *Hungaro durumrozs* tészta készítéséhez adalékanyagok nélkül

a szervezet mikroelem bevitelének növelésében. A vitaminok közül az E-, B₁-, B₂- és B₆-vitamin tekintetében a lisztje kétszeres mennyiséget tartalmaz, mint a búzaliszt. Táplálkozás-élettani jelentőségét fokozza, hogy nyersrost- és élelmirost-tartalma több mint kétszerese a búzalisztének, összes szénhidrát-tartalma viszont közel 10%-kal alacsonyabb, így energiataralma is ezzel arányosan alacsonyabb.

További újabb paraméterekre is folyik a vizsgálata.

A *Hungaro durumrozs* fajta fontos növény lehet a fenntartható mezőgazdaság számára, a belőle készült élelmiszerek (3., 4. ábra) fogyasztása pedig az emberek egészségének megőrzésére.

Dr. Kruppa József PhD

tiszteletbeli egyetemi docens, címzetes főiskolai tanár
növénynevelő

lfj. Kruppa József

agrármérnök, PhD hallgató

Egyre szélesedő KWS kalászos kínálat

A KWS rendkívül sikeres nagy termőképességű őszi búza-fajtái piaci bevezetését követően bemutatja őszi árpa, prémium malmi és durumbúza fajtáit, valamint rozshibridjeit.

KWS CLARICA Korai típusú, kétsoros őszi árpa, melyet takarmányozási célra ajánlunk. Intenzív technológia mellett magas minőségre, egyben magas szemtermésre képes. Jó télállóság és stressztűrő képesség, magas hektolitersúly és fehérjetartalom, valamint nagyméretű szemek jellemzik.

KWS BASALT Hatsoros, takarmányozási célú őszi árpa, mely kiemelkedően magas termőképességével és megbízható termésstabilitásával bizonyít. Alkalmazkodóképessége, télállósága nagyon jó. Szemtermését közepes/magas fehérjetartalom és hektolitersúly, valamint nagyméretű, egészséges szemek jellemzik.

ESPERIA Premium őszi búza-fajta, mely intenzív technológia mellett magas hozamra és kiváló malmi minőségre (A2) képes. Beltartalmi paraméterei állandóak és megbízhatóan stabilak, a szem acélosan kemény. Fehérje- és sikkertartalma, ezerszem-tömege és esésszáma magas, hektolitersúlya igen magas.

LEVANTE Magas minőségre és átlagos szemtermésre képes, középkorai típusú, őszi durumbúza. Jó télállóság, magas fokú megdőléssel szembeni rezisztencia és

stabil termés potenciál jellemzi. Termőképessége közepesen magas. Tésztaipari szempontból fontos minőségi paraméterei kiválóak: sárgaindex-értéke nagyon magas, HL-súlya és fehérjetartalma, üvegessége magas.

SARAGOLLA Magas termőképességű, átlagos minőségre és rendkívüli sikérminőségre képes, korai típusú őszi durumbúza-fajta. Jó bokosodóképesség és magas termőképesség jellemzi. Sárgaindex-értéke magas, HL-súlya és fehérjetartalma közepesen magas, üvegessége ideális.

Durumbúza fajtáinkból-termelt terményt felvásárló partnerünk megvásárolja Öntől! Info: 06-20/344-6321, www.mfagraria.hu.

PALAZZO és EVOLO Mindkét középérésű rozshibridünk már rendkívül alacsony (70–90 kg/ha) vetőmagnorma mellett is kiemelkedő termés potenciálra képes. Biogáz/etanol, zölden silózva takarmánynak és malomipari célra egyaránt felhasználhatók. Nagyon magas termő-, és nagyon erős bokrosodóképességgel rendelkeznek. Jó télállóság, kitűnő szárszilárdság, kiemelkedően magas (kb. 145–150 cm) növényállomány jellemzi őket. Ideális alternatívája a búzának gyengébb talajokon.

Fajtáinkról további információ: Csánk L. Bertalan agroszerviz-tanácsadó, 06-30/955-0723. Iroda: 06-66/313-226.

INTENZÍV ŐSZI BÚZA, ÁRPA FAJTÁK ÉS ROZS HIBRIDEK A KWS-TŐL

Csúcs termőképesség
Sütőipari minőség
Maximális jövedelmezőség

Őszi búza fajták

SIRTAKI

- Nagy termőképesség
- Akár malmi minőség

FARINELLI

- Sütőipari minőség
- Nagy szemtermés

BASMATI

- Magas termés
- Jó minőség
- Szálkás kalász

ESPERIA

- Magas sikkertartalom
- Prémium minőség export piacra

HISSEO

- Magas termés
- Világos színű szemek
- Szálkás kalász

Őszi rozs hibridek

PALAZZO

- Elképesztő bokrosodó képességű hibrid rozs, akár 39–41 db hajtas egy szem magból

EVOLO

- Elképesztő termés potenciállal rendelkező hibrid rozs már 70–90 kg/ha vetőmagnorma mellett

Őszi árpa fajták

CLARICA

- Magas takarmány minőségre, egyben kiemelkedő szemtermésre képes két soros, korai típusú őszi árpa

BASALT

- Kiváló állóképességű, takarmányozási célú őszi árpa. Termőképessége rekordokra képes, melyet idén is bizonyított.

KWS

Jövőt vetni
1888 óta

www.kws.hu

Ősi búzából készült hazai biosör

Nemcsak vegyszermentes, hanem antioxidánsokban, nyomelemekben is gazdagabb a többi sörnél az első hazai biosör. Az egysoros búzából (alakorból) főzött Alakor sört nemrég mutatták be a projektben közreműködő Corvinus Egyetem Sör- és Szeszipari Tanszékén. A különösen tiszta ital egy tudományos kutatóközpont, egy egyetemi tanszék, egy biogazdaság és egy ellenőrző-tanúsító szervezet összefogásával jött létre.

A projekt indulását feidézve *Megyeri Mária*, a martonvásári MTA Agrártudományi Kutatóközpont munkatársa felidézte, hogy választásuk az alakorra, az egyik legősibb gabonafélére esett, amelyet tízezer éve kezdtek termesztani Kis-Ázsiában, a nagyobb termőképességű gabonafélék megjelenésével azonban a termesztése visszaszorult. Az alakor azonban rendkívül alkalmas a bioművelésre: lényegében vegyszermentesen termeszthető és gyengébb talajokon is megfelelő termést produkál, így műtrágyázást sem igényel. Ez a gabonaféle ráadásul igen magas antioxidáns-tartalommal rendelkezik és számos nyomelemet tartalmaz, innen jött az ötlet, hogy biosör készüljön belőle.

A gyártástechnológia kidolgozását a Budapesti Corvinus Egyetem Sör- és Szeszipari Tanszéke vállalta. *Hegyesné Vecseri Beáta* tanszékvezető elmondása szerint a malátagyártás technológiája, majd a sörgyártás optimalizálása először labor-, majd „félüzemi” körülmények között zajlott. Az első komolyabb mennyiség még nem a végleges összetevőkkel márciusban készült el Orgoványban: ale-típusú, borostyán-színű ital lett, amely magában hordozza a felsőerjesztésű élesztő aromáit, így fűszeresebb, testesebb a lager söroknél.

Kanyó Zsolt, a Biokontroll Hungária Kft. projektvezetője a nemesítés, az alapanyag-termesztés, a feldolgozás és a forgalmazás ellenőrzéséről és tanúsításáról szólva hangsúlyozta: Ennél a termékénél mindez a szokásos biotanúsításnál is szigorúbb feltételek mellett

történik. Az Alakor sör minden palackja egyedi sorszámot kap, amelynek segítségével nyomon követhető lesz az útja: a fogyasztó megtudhatja, honnan származtak az alapanyagok, melyik főzetről van szó, mikor és hová szállították ki a palackot. Lapunk kérdésére Kanyó Zsolt elmondta, hogy ezt az ellenőrzési és nyomkövetési metódust a jövőben más termékeknel, egyre szélesebb körben be kívánják vezetni.

Ráki Zsolt, a több mint 20 éve működő a Körös-Maros Biofarm Kft. egyik tulajdonosa és vezetője elmondta, 40 hektáron termelnek alakor búzát bioművelésben, amely a konvencionálisnál jóval munkaigényesebb, a hozam így lényegesen alacsonyabb.

– A 2008-as felkérésben megláttuk a kihívást, jóllehet mára mintegy 13 éve foglalkozunk ökológiai gazdálkodással. Egy ilyen ősi és tiszta, mégis erőteljes búzafajtaival foglalkozni szép feladat, függetlenül attól, hogy természetesen 30–40 százaléka a mai fajtáknak. Az előírások szigorúsága nálunk megszokott, és ha az ember gondolkodása átáll az ökológiai gazdálkodásra, már nem is jelent problémát. Az alapanyag-termelés mellett a konzorciumon belül

mi intézzük, szervezzük a gyártást és majd az értékesítést is. Előbbi Orgoványban zajlik, bérnyújtásban, mert az Akpedó Kft. üzemel az, amely technikai színvonalában, rugalmas méreteivel és magas higiéniai szten-derdjével, valamint termékei minőségét figyelembe véve kiemelkedőt nyújt. A márciusi első főzést követően a receptúra némileg változott, így a jövő héttől a boltokba kerülő késztermék testesebb, sötétebb lett –

számolt be Ráki Zsolt.

Idén 150–200 ezer palack magyar biosör készül, a cél azonban évi 600 ezer palack értékesítése. Az Alakor sör a tervek szerint a jövőben csapolva is kapható majd, lesz szüretlen és light (alacsony alkohol- és energiatartalmú) változata, de készül egysoros búzából barna-, valamint alsóerjesztésű sör is.

– Az új termék előállításával mellett az is cél volt, hogy jó példát mutassunk a hasonló kezdeményezéseknek. Magyarországnak jelentős potenciálja van a biogazdálkodásban, amely nem szabad, hogy megálljon az alapanyagok szintjén. Erre jó példa ez a projekt, amelynek tapasztalatai alapján most már más bioélelmiszerek előállítása is ezt a tanúsítási módszertant követi.

Mint a biofarm vezetője lapunknak elmondta, a biosört elsődlegesen budapesti szórakozóhelyeken, másodlagosan boltokban terítik majd. A biosör bolti fogyasztói ára 4-500 forint lesz palackonként. Ráki Zsolt azt is elmondta, hogy a 40 hektáros alakor búza betakarítása befejeződött, s bár még nincsenek pontos adatok, a becslések szerint a hozamok jó közepesek.

V.B.

Sikeres, korszerű fajták a Raiffeisen-Agro Magyarország Kft.-től

A mai kor követelményeinek megfelelően szükség van olyan modern fajtákra, amelyek képesek a velük szemben támasztott magas elvárásoknak eleget tenni. A Raiffeisen-Agro Magyarország Kft. több mint másfél évtizede törekszik arra, hogy a lehető legjobb fajtákkal állhasson a gazdálkodók rendelkezésére.

Őszi káposztarepcében kimagasló termőképességű hibridjeink immáron hét éve az élmezőnyben szerepelnek, ami a kiváló termesztési tulajdonságaiknak és jó alkalmazkodóképességüknek köszönhető. Az általunk képviselt repcehibriddek közül mindenképpen kiemelésre érdemes a két újonnan elismert **RUMBA** és **INSPIRATION** nevű hibrid. A Rumba a korai érécsoport, az Inspiration pedig a középérésű csoport kiemelkedő tagja. A legújabb repcehibridünk a **MAXIM** névre hallgat, amely idén került állami elismerésre a középérésű csoportban, ezt az idei évben szeretnénk a hazai piacon bevezetni. A régebbiek közül mindenképpen kiemelendő a **SITRO** és a **RALLY**, e két hibrid szintén a középérésű csoportba tartozik, évről évre egyre nagyobb területen termesztik a hazai termelők, nagy meglepetéssel.

Rátérve az őszi kalászosokra itt szeretném megjegyezni a rovarölőszeres csávázás nagyfokú jelentőségét, különös tekintettel az őszi árpa esetében, de a búzánál is egyre inkább indokolt lehet. Érdemes átgondolni, átszámolni, hogy az esetleges rovarok elleni permetezés és a vele járó kockázat vagy a már insekticid csávázás a kifizetődőbb.

Takarmányárpában egy új fajtával állunk rendelkezésre, ez a **MERLE** névre hallgat, eddigi tapasztalataink is azt igazolják, hogy egy kiváló termő- és betegségtoleráló képességű, többsoros árpafajta.

A Magyarországon termesztett kétsoros ősziörpfa-fajták között piacvezető helyet foglal el a **VANESSA** nevű fajtánk. Jelenleg a második legnagyobb területen szaporított ősziörpfa-fajta idehaza. Már évek óta előszeretettel termesztik hazánkban, mivel rendkívül jó télállóság, bőséges terméshozam és kiváló söripari minőség jellemzi. A jelentősebb gombabetegségekkel szemben jól ellenálló fajta.

Őszi tritikále-fajtánk a **TALENTRO**, amely középérésű, kiváló télállóságú, magas terméspotenciállal rendelkező fajta. Jellemző rá a nagyfokú alkalmazkodóképesség a különböző termőterületekhez.

Őszibúza-fajtáink is nagymértékben megújultak, természetesen a jól bevált fajtáink maradtak a kínálatunkban, de több új érkezett. Ilyen rögtön a korai érécű, szálkás kalású **ENERGO**, amely száraz körülmények között is magas termőképességre képes. Nevezetes a stabilan magas fehérjetartalmáról még a magas termés mellett is. Jellemző rá a magas ezermagtömeg. Gombabetegségekkel szemben jól ellenálló fajta.

Szintén új a **NORENOS**, amely kifejezetten a jó termőterületek tarkalású minőségi búzafajtája. Késői érécű, nagyon jó állóképességű német nemesítésű búzafajta. Nagyfokú termés- és fehérjestabilitás jellemzi az eltérő évjáratokban. Fuzáriummal szemben jól ellenálló fajta, ezért jó előveteménye lehet a kukoricának.

Idén lesz először a középérésű **ARKTIS** fajta, amely a már sokat bizonyított, közép-kései **AKTEUR** fajtánk továbbfejlesztett változata, mindkettő tarkalású, magas termőképességű minőségi búzafajta. Az Arktis jól tolerálja a késői vetést, intenzív termesztési körülmények közé ajánljuk.

Őszi búzáink közül mindenképpen kiemelendő a jól bevált, szálkás kalású **ASTARDO**. Ez a fajta azon termelők számára ajánlott, akik megadnak mindent (tápanyag, növényvédelmi kezelések) a növénynek annak érdekében, hogy rendkívül jó minőséget (javító) és magas terméseredményt érjenek el. Nagyon jól bírja az aratáskori csapadékos időjárást, az esésszám, mint az egyik legérzékenyebb mutató, ilyen időjárási körülmények között is jó értékeket mutatott. Jellemző a fajta jó stabilitása, mely szerint a körülményektől szinte függetlenül, stabilan tartja a magas siker százalékát, a kimagasló termésmennyiség mellett.

Az említett fajtákon kívül megemlíteném még a **CAPO** búzánkat, amely több mint egy évtizede szinte kivétel nélkül, minden évben hozza a rá jellemző kiváló javító búza minőséget. Szálkás, középérésű őszi búza, amely összkórtani szempontból jó rezisztenciával rendelkező fajta.

Bízva abban, hogy fajtáink minél nagyobb termelői körben kipróbálásra kerülnek az idei évben, kívánok minden gazdálkodónak sikeres betakarítást és kedvező időjárást a vetéshez!

Szelepcsényi Gábor
vetőmag üzletág manager

Raiffeisen-Agro

Magyarország

Superbrands
2x
2010

ÚJ

MERLE

A bőtermő takarmányárpa.

ÚJ

ENERGO

Korai, nagy termőképességű minőségi búza.

ÚJ

NORENOS

Jó termőterületek kiemelkedő középérésű malmibúzája.

ÚJ

ARKTIS

Tarkalászu búza, kicsattanóan egészséges kalással.

ASTARDO

Minőségi szálkásbúza, amelyben a nagy termőképesség és a kiváló minőség párosul.

CAPO

A jól bevált javító minőségű búza.

LUDWIG

Óriási termőképességű búzafajta, kimagasló betegségellenálló képességgel.

GRAINDOR

A korai érésű, nagy termőképességű tarkalászu búzafajta.

AKTEUR

Magas hozamú, késői érésű, tarkalászu búza, kiváló malomipari tulajdonságokkal.

EUROFIT

Tarkalászu búzafajta, amely garantálja a versenyképes termésszintet.

KÖZPONT: 8000 Székesfehérvár, Takarodó út 2.; Tel.: 22/534-401, fax: 22/534-409

VETŐMAG ÜZLETÁG: 9141 Ikrény, Lestvár-major, Pf.: 3.;

Tel.: 96/457-850, 457-851, fax: 96/542-010

www.raiffeisen-agro.hu

Find us on
facebook.

Raiffeisen-Agro
Magyarország Kft.

A siker velünk folytatódik!

A magyar genetika méltán világhírű: 60 évvel ezelőtt hóditotta meg Európát a martonvásári MV-5 hibridkukorica, és addig sosem látott terméseredményeket produkált. Ezt a hazai sikertörténetet folytatjuk az utóbbi évek legújabb nemesítéseivel, melyek kifejezetten a Kárpát-Medence éghajlatán érzik otthon magukat, így kiemelkedő alkalmazkodóképességről, vízleadásról és termésátlagról tesznek tanúbizonyságot.

Tegye eredményessé gazdaságát a Marton Genetics hibridkukoricákkal, amelyek élvonalbeli minőséget garantálnak Önnek elérhető áron.

